Powiatowa Stacja

Sanitarno – Epidemiologiczna

w Końskich

STAN SANITARNY

POWIATU KONECKIEGO

2020

Końskie, luty 2021

PAŃSTWOWY
POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w Końskich
26-200 Końskie, ul. Sportowa 7
tel. (41)372-30-22, fax (41)372-33-62

Szanowni Państwo

Wzorem lat ubiegłych przedkładam Państwu w załączeniu ocenę stanu sanitarnego powiatu koneckiego za rok 2020 zgodnie z art.12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 195) i serdecznie zapraszam Państwa do zapoznania się z cyklicznie wydawanym przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Końskich raportem o stanie sanitarnym powiatu koneckiego.

Niniejsze opracowanie stanowi raport o bieżącym stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu koneckiego, wskazuje na najważniejsze zagrożenia, przyczyny ich powstawania oraz kierunki dalszych działań zapobiegawczych.

Raport zawiera informację o warunkach higieny środowiska; higieny pracy w zakładach pracy; higieny procesów nauczania i wychowania; higieny wypoczynku i rekreacji; zdrowotnych żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno – sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, warunkach sanitarnych obiektów użyteczności publicznej oraz obejmuje działalność oświatowo - zdrowotną i promocję zdrowia.

Pragnę zwrócić Państwa uwagę na szeroki zakres zadań z zakresu zdrowia publicznego, do których realizacji powołana została Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych, jaką m.in.: jest choroba szczególnie niebezpieczna i wysoce zakaźna COVID-19 wywoływana przez SARS-CoV-2 i chorób zawodowych.

Podejmowane działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańcom powiatu koneckiego poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska. Szczególne działania o szerokim zakresie prowadzone są w kierunku szerzenia oświaty zdrowotnej.

Sytuację epidemiologiczną i stan sanitarny powiatu koneckiego opracowano na podstawie informacji i materiałów własnych zebranych podczas kontroli/wizytacji nadzorowanych obiektów i na podstawie przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych.

Realizując zasadę pełnego dostępu opinii publicznej do informacji dotyczącej bezpieczeństwa sanitarnego, pełny tekst raportu mogą Państwo znaleźć na stronie internetowej PSSE w Końskich - https://www.gov.pl/psse-konskie.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Końskich
Anna Wojtasińska

Spis treści

Wstęp....1
I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego....4
II. Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej....8
III. Zapobiegawczy nadzór sanitarny....11
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk....12
V. Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza....15
Vl. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy....16
VII. Działania w zakresie zmniejszenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez nowe narkotyki (tzw. „dopalacze")....18
VIII. Nadzór nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży....19
IX. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i produktów kosmetycznych....21
X. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna....26
Podsumowanie....29

Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 195)* została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych;
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, a także oświatowo – zdrowotną, promującą zdrowie.

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 października 2014 r. w sprawie systemów wymiany informacji w zakresie dotyczącym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 226)* w Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich funkcjonują następujące ogólnopolskie systemy informatyczne:

- System Nadzoru Epidemiologicznego nad Chorobami Zakaźnymi;
- Krajowy System Wczesnego Ostrzegania i Reagowania dla Chorób Zakaźnych;
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS);
- System Monitoringu Jakości Wody Przeznaczonej do Spożycia przez Ludzi;
- System Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach;
- System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) w Polsce;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS);
- System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD).

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie koneckim wykonuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jako organ rządowej administracji zespolonej w województwie od dnia 15 marca 2020 r., natomiast do dnia 14.03.2020 r. jako organ rządowej administracji zespolonej w powiecie.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna jest jednostką budżetową będącą podmiotem leczniczym finansowanym z budżetu państwa.

W działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej wdrożono system jakości i ustalono jednolite procedury kontroli obiektów i urządzeń, gwarantując uzyskanie wiarygodnych wyników kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów

w obszarze ochrony zdrowia mieszkańców powiatu koneckiego.

Ocenę stanu sanitarnego powiatu oraz sytuacji epidemiologicznej za rok 2020 opracowano na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli, pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności i wody, a także na podstawie zgłoszeń chorób zakaźnych i zawodowych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych i ich analizy.

Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decydowała o tym, jakie zadania z zakresu zdrowia publicznego były przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań kontrolnych i represyjnych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich obejmowała swoim działaniem w 2020 r. **8** gmin oraz **3** miasta: Końskie, Stąporków i Radoszyce.

W roku 2020 (stan na 31.12.2020 r.) w ewidencji komórek organizacyjnych PSSE w Końskich znajdowało się **2259** obiektów nadzorowanych, uwzględniając obiekty przekazane z dniem 15 marca 2020r. przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kielcach w związku ze zmianą ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz przejęte z dniem 1 lipca 2020r. obiekty od zlikwidowanej Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Od początku roku sprawozdawczego realizacja zadań statutowych odbywała się zgodnie z „Planem zasadniczych przedsięwzięć na rok 2020r." obejmującym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogramem nadzoru nad obiektami.

Od dnia 20 marca 2020 r. ze względu na ogłoszony stan epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich realizował działania w zakresie zapobiegania szerzeniu się wirusa, zwalczania koronawirusa SARS-CoV-2 powodującego chorobę COVID-19.

Działania kontrolne zgodnie z harmonogramem kontroli zostały zawieszone. Od miesiąca czerwca wznowiono wykonywanie czynności kontrolnych w ograniczonym zakresie, z zachowaniem rygoru sanitarnego. Ponadto prowadzone były wzmożone wizytacje obiektów w zakresie przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych.

W ramach realizacji działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID-19 prowadzono m.in. kontrole obiektów handlowych, usługowych, branży gastronomicznej, placówek oświatowych, stacji paliw, itd. W zakresie przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 przeprowadzono **410** kontroli obiektów na terenie powiatu koneckiego.

Przeprowadzono **1068** kontroli i wizytacji, wydano **4307** decyzji ogółem, w tym **4212**

merytorycznych (w tym 4031 związanych ze zwalczaniem COVID-19) i **95** płatniczych, **18** postanowień, nałożono **14** mandatów na kwotę **5000 zł**, nałożono **1** karę pieniężną na **1000 zł.**

W ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu jakości wody do spożycia, z kąpielisk i basenów pobrano ogółem **210** próbek do badań, w tym **59** próbek wody i **151** próbek żywności.

Przeprowadzono **68** badań dotyczących higienicznej oceny warunków pracy uczniów, tj. **68** ocen tygodniowych rozkładów lekcyjnych w 12 placówkach.

Prezentowane dane statystyczne pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2020 sporządzonych przez Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Końskich w ramach badań statystycznych statystyki publicznej i stanowią porównawczą analizę występowania chorób zakaźnych, zawodowych, wyników badań i kontroli nadzorowanych obiektów wraz z ich oceną w ramach szacowania ryzyka zdrowotnego.

Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu koneckiego uwzględniającą istniejące oraz mogące się pojawić zagrożenia oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych.

Realizacja zadań odbywała się poprzez pracę w zakresie określonym w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.

Przeprowadzana analiza wyników działań nadzorowych na terenie powiatu koneckiego, wskazuje, że stan bezpieczeństwa sanitarnego społeczeństwa ulega stałej poprawie. Nadal jednak, stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarnej oraz epidemiologicznej, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego nadzoru sanitarnego, obejmujące działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.

I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego

W miesiącu styczniu i lutym 2020 roku działalność przeciwepidemiczna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Końskich była skoncentrowana na:

- nadzorze nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych na podległym terenie;
- prowadzeniu działań mających na celu wyegzekwowanie obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane;
- prowadzeniu nadzoru nad procesem dystrybucji szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS);
- sprawowaniu nadzoru nad podległymi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w celu zapewnienia właściwych warunków sanitarno-higienicznych oraz przestrzegania procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych;
- realizowaniu zadań wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej w woj. świętokrzyskim i powiecie koneckim;
- kontynuacji bieżącej działalności przeciwepidemicznej oraz nadzorze epidemiologicznym w zakresie zapobiegania, a także zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w *ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. (tekst jednolity: Dz. U. z 2019r., poz. 1239 z późn. zm.).*

W ramach realizacji działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID-19 w okresie od marca do grudnia 2020 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich wykonywała zadania m. in.:

- przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych, ustalanie osób z kontaktu, ocena ryzyka zakażenia,
- uzyskiwanie informacji potrzebnych do opracowania wywiadów epidemiologicznych, np. nr telefonu pacjenta,
- analiza i weryfikacja zgłoszeń pisemnych i telefonicznych przychodzących do PSSE w Końskich,
- udzielanie informacji na temat czasu trwania kwarantanny i izolacji w warunkach domowych podczas rozmów telefonicznych z petentami,
- zamawianie transportu sanitarnego dla osób wymagających hospitalizacji lub konsultacji lekarskich,
- udzielanie informacji na temat kwarantanny instytucjonalnej,
- konsultacje z personelem medycznym na temat sposobu postępowania z pacjentami podejrzanymi o zakażenie lub zakażonymi SARS-CoV-2,
- analiza rozporządzeń i innych aktów prawnych oraz wytycznych, algorytmów postępowań związanych z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19,
- udzielanie porad i informacji z zakresu zagadnień przeciwepidemicznych, przekazywanie materiałów informacyjnych dot. zapobiegania rozprzestrzeniania się koronawirusa, przeprowadzanie spotkań edukacyjnych na temat koronawirusa SARS-CoV-2 oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej,
- przekazywanie materiałów edukacyjnych, tj. zaleceń i wytycznych instytucji nadrzędnych (GIS, MZ) do nadzorowanych podmiotów,

- udzielanie instruktażu dotyczącego odbywania kwarantanny oraz weryfikowanie informacji potrzebnych do systemu Ewidencji Wjazdu do Polski osobom objętym obowiązkową kwarantanną,
- udzielanie informacji dot. świadczeń chorobowych dla osób objętych obowiązkową kwarantanną,
- udzielanie informacji dot. wyników badań w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2,
- udzielanie informacji dot. postępowania w czasie epidemii COVID-19 oraz informacji w przypadku kontaktu z osobą zakażoną koronawirusem lub postępowania w przypadku zakażenia lub choroby COVID-19,
- udzielanie informacji dot. punktów pobrania materiału do badania w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2,
- współpraca z jednostkami zewnętrznymi, np: Policja, Podmioty wykonujące działalność leczniczą, Urzędy Gmin, Starostwo Powiatowe, Państwowa Straż Pożarna, Urząd Skarbowy, Ośrodki Pomocy Społecznej, Poczta Polska,
- udostępnianie danych dotyczących osób poddanych obowiązkowej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych, na wniosek, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu tych osób, ośrodka pomocy społecznej, kuratora sądowego lub komornika sądowego złożony w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi oraz sądu lub prokuratora w związku z prowadzonymi postępowaniami,
- przekazywanie danych osób podlegających obowiązkowej kwarantannie do innych PSSE,
- przesyłanie informacji do innych PSSE o zmianie miejsca kwarantanny osób kwarantannowanych,
- weryfikacja wyników badania w kierunku SARS-CoV-2,
- prowadzenie rejestru wyników badań w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2,
- prowadzenie rejestru przypadków zachorowań na COVID-19,
- przygotowywanie decyzji administracyjnych dot. nałożenia obowiązkowej kwarantanny, skrócenia kwarantanny, nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za niezastosowanie się do określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, decyzji o odstąpieniu od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i pouczeniu o tym, że ponowne stwierdzenie naruszenia ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii może spowodować nałożenie administracyjnej kary pieniężnej,
- prowadzenie rejestru decyzji administracyjnych,
- opracowywanie i przesyłanie tabel, rejestrów i zestawień wymaganych w sprawozdawczości związanej ze zwalczaniem epidemii COVID-19,
- wyznaczanie osób, w stosunku do których podjęto decyzję o wykonaniu testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV-2,
- opracowywanie i przesyłanie list osób w stosunku, do których podjęto decyzję o wykonaniu testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV do WSSE w Kielcach, KPP w Końskich i punktu pobrań materiału do badań przy Szpitalu w Końskich,
- opracowywanie ognisk zakażeń COVID-19,
- obsługa systemu informatycznego EWP (skrót od Ewidencja Wjazdu do Polski):
  - wprowadzanie danych osób objętych obowiązkową kwarantanną, izolacją w warunkach domowych lub hospitalizacją do systemu EWP,
  - zlecanie badań w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2 w systemie EWP,
  - weryfikacja danych, korygowanie danych i skracanie kwarantanny w systemie EWP,
- obsługa systemu informatycznego SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji

Sanitarnej):
- przyjmowanie i załatwianie zgłoszeń petentów w systemie SEPIS.

W zakresie działań w sytuacjach kryzysowych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w 2020 r. na terenie powiatu koneckiego zgłoszono **2168** przypadków dodatniego wyniku zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2, **1969** pacjentów wyzdrowiało, zarejestrowano **95** przypadków zgonów z powodu COVID-19. W wyniku zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 hospitalizowano **265** pacjentów, **8672** osób objęto obowiązkową kwarantanną, a **240** osób objęto nadzorem epidemiologicznym, zlecono **1495** osobom badania w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2, wydano **4031** decyzji administracyjnych oraz przeprowadzono **11080** wywiadów epidemiologicznych, oraz zarejestrowano i opracowywano **ogniska zakażeń COVID-19** w **5-ciu Zakładach Opieki Długoterminowej, 1 ognisko w Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze** i **4 ogniska w Szpitalu w Końskich.**

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych

Na terenie powiatu koneckiego w 2020 r. szczepieniom w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych podlegały dzieci i młodzież do lat 19. Pracownicy Sekcji Przeciwepidemicznej PIS w Końskich prowadzą nadzór nad dystrybucją i zużyciem preparatów szczepionkowych oraz warunkami wykonywania szczepień. Na terenie powiatu koneckiego znajduje się **13 punktów szczepień**, w których w 2020 r. przeprowadzono **1 kontrolę.** Wykonawstwo szczepień przebiega zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych i utrzymane jest na dobrym poziomie. Punkty szczepień spełniają wymogi gabinetów zabiegowych i zapewniają prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania szczepionek udokumentowane procedurami. Pielęgniarki wykonujące szczepienia posiadają kurs immunoprofilaktyki. Wykonawstwo szczepień w powiecie koneckim należy ocenić jako dobre, od lat utrzymuje się na poziomie wyższym niż średnia dla Polski.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Ocenę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie koneckim opracowano, w oparciu o dane zgłoszonych przypadków zachorowań i zakażeń do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich. Dokonana na tej podstawie ocena wskazuje, że konieczność skupienia aktywności podmiotów leczniczych na leczeniu zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 spowodowała spadek zgłaszalności innych jednostek chorobowych.

Do PSSE w Końskich wpłynęło **2542** (rok 2019 - 1036 przypadków) przypadków zgłoszeń podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne. Łącznie w 2020 r. przeprowadzono **11 144 dochodzeń epidemiologicznych**, w związku ze zgłoszeniem podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne (rok 2019 - 149 dochodzeń epidemiologicznych).

Grypa oraz **zachorowania grypopodobne**, to jedna z jednostek chorobowych odznaczająca się najwyższym wskaźnikiem zapadalności wśród chorób zakaźnych występujących w Polsce. W 2020 roku wg sprawozdania o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich **157** przypadków niepotwierdzonych laboratoryjnie (w 2019 r. – zgłoszono **412** przypadków zachorowań na grypę i choroby grypopodobne, w tym 17 potwierdzonych laboratoryjnie).
W 2020 roku **współczynnik zapadalności** na grypę w powiecie koneckim wyniósł **196 na 100 tys. mieszkańców** (w 2019 r. - 510).

Gruźlica jest chorobą zakaźną, wywołaną zakażeniem prątkiem gruźlicy, która z reguły zajmuje płuca, choć zdarzają się przypadki gruźlicy pozapłucnej. Do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich w 2020 roku zgłoszono **13 przypadków** zachorowań na gruźlicę płuc, pozapłucnej nie stwierdzano (w 2019 r. - 17 przypadków).

W 2020 r. zarejestrowano **1 przypadek choroby wywołanej przez Streptococcus pneumoniae**. Patogen **Streptococcus pneumoniae** występuje na całym świecie, szerzy się drogą kropelkową lub przez bezpośredni kontakt z wydzieliną dróg oddechowych chorego lub nosiciela. Dostępna jest skuteczna szczepionka zapobiegająca zakażeniom wywołanym przez patogen **Streptococcus pneumoniae.** Jest ona bezpłatna dla dzieci urodzonych po 31.12.2016 r., a dla osób nieszczepionych jest szczepionką zalecaną i odpłatną.

W związku ze zgłoszonym przez lekarzy w 2020 r. **narażeniem na wściekliznę**, przeprowadzono **61 dochodzeń epidemiologicznych** z powodu pokąsań przez zwierzęta, w tym **5** przypadków pokąsania przez kota, **2** pokąsania przez lisa i **54** przypadków pokąsań przez psy. Do **szczepień p/wściekliźnie** zakwalifikowano **8** osób (w 2019 r. - 12 osób).
Pozostałe jednostki chorobowe wykazują tendencję spadkową .

W 2020 r. nie notowano zachorowań choroby meningokokowej, odry, wirusowego zapalenia wątroby, wirusowego zapalenia mózgu i opon mózgowych, choroby wywołanej przez Haemophilus influenzae, zatruć pestycydami, zatruć grzybami.

Ogniska zatrucia/zakażenia pokarmowego nie rejestrowano.

W 2020 roku zaobserwowano spadek liczby zachorowań dla ospy wietrznej, co jest zgodne z 2-3 letnią cyklicznością tej jednostki chorobowej.

II. Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej

W 2020r. PPIS w Końskich objął nadzorem sanitarnym 22 urządzenia wodociągowe, w tym: 18 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 4 inne podmioty wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej. Skontrolowano 100% urządzeń wodociągowych znajdujących się w ewidencji.

Na terenie powiatu koneckiego wodociągi oraz indywidualne inne podmioty w 100% zasilane są w wodę z ujęć głębinowych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobiera do badań próbki wody oraz ocenia stan sanitarno – techniczny urządzeń wodnych. Badania wykonywane były w akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej - WSSE w Kielcach i PSSE w Skarżysku – Kamiennej.

W 2020 r. przeprowadzono **10 kontroli sanitarnych urządzeń wodnych, 47 kontroli jakości wody do spożycia,** pobrano **48 próbek wody** (w tym 33 próbki do monitoringu parametrów grupy A i 15 próbek do monitoringu parametrów grupy B).

Poza kontrolą jakości wody prowadzoną przez Państwową Inspekcję Sanitarną w 2020 roku prowadzona była przez właścicieli urządzeń wodociągowych kontrola wewnętrzna, zgodnie z wymogami określonymi w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294)* oraz opracowanymi i uzgodnionymi z PPIS w Końskich harmonogramami poboru.

Wydano ogółem **17 decyzji administracyjnych**, tj. 1 decyzję na poprawę jakości wody do spożycia (w tym 1 z rygorem natychmiastowej wykonalności), 5 decyzji o wygaśnięciu, 5 decyzji – oceny jakości wody, 6 decyzji płatniczych; **34 oceny jakości wody do spożycia** (w tym 25 ocen okresowych, 9 ocen obszarowych); **2 komunikaty w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi** skierowane do konsumentów wody z wodociągu Mnin gmina Słupia Konecka.

W 2020 r. na terenie powiatu koneckiego zrealizowano następujące zamierzenia mające na celu poprawę zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oraz poprawę stanu sanitarno-technicznego w zakresie wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, tj.

- **wodociąg Radoszyce gm. Radoszyce** – ukończono prace związane z rozbudową i modernizacją istniejącej stacji uzdatniania wody, tj. przeprowadzono prace remontowo-budowlane obiektu, w tym termomodernizacyjne na zewnątrz budynku SUW oraz części socjalnej, ukończono modernizację stacji uzdatniania wody i zastosowano nową technologię uzdatniania wody obejmującą jej napowietrzanie, nanofiltrację oraz stałą dezynfekcję

promieniami UV.

W analizowanym okresie stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody w 1 wodociągu:

- **wodociąg Mnin** gm. Słupia Konecka (na odcinku sieci wodociągowej obejmującym miejscowości: Ruda Pilczycka, Malik przysiółek) - **obecność bakterii grupy coli.**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich z uwagi na skażenie mikrobiologiczne wody, stwierdził brak przydatności wody do spożycia z przedmiotowego wodociągu i wydał decyzję administracyjną, w której nakazał podjęcie działań naprawczych z zakresu dezynfekcji, poinformowanie odbiorców wody o braku przydatności wody do spożycia; zapewnienie odbiorcom wody zastępczego zaopatrzenia w wodę do spożycia. Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W wyniku przeprowadzonych przez zarządcę wodociągu skutecznych działań naprawczych oraz na podstawie sprawozdań z przeprowadzonych badań mikrobiologicznych jakości wody z przedmiotowego wodociągu postępowanie zakończono. Wydano także 2 stosowne komunikaty dotyczące jakości wody skierowane do konsumentów wody.

W 2020r. zakończone zostało postępowanie administracyjne dot. jakości wody z wodociągu Radoszyce, prowadzone z uwagi na odchylenia od wymaganego składu fizykochemicznego, tj. przekroczenie parametrów zawartych:

- w *załączniku nr 1 część C tab. 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294),* tj. **podwyższony poziom siarczanów;**
- w *załączniku nr 1 część D tab. 2* do wyżej cytowanego rozporządzenia, tj. **podwyższony poziom twardości ogólnej oraz magnezu** (wartość parametryczna magnezu nie może przekraczać 30 mg/l, jeżeli stężenie siarczanów w wodzie jest równe lub większe od 250 mg/l).

W wyniku działań naprawczych podjętych przez zarządcę wodociągu Radoszyce oraz po zapoznaniu się z wynikami badań laboratoryjnych jakości wody, próbek pobranych z przedmiotowego wodociągu, w dniu 30.12.2020r. PPIS w Końskich stwierdził przydatność wody do spożycia odpowiadającą wymogom sanitarnym zawartym w ww. rozporządzeniu.

Na koniec roku sprawozdawczego 2020 oceniono, że jakość wody z przedmiotowych wodociągów odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich przeprowadziła kontrole jakości ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności **bakterii *Legionella sp.*** w podmiotach leczniczych (1 szpital, 1 inny podmiot leczniczy), budynkach zamieszkania zbiorowego (2 obiekty pomocy społecznej) – pobrano ogółem **10 próbek wody.**

Jakość wody w instalacjach ciepłej wody użytkowej nie budziła zastrzeżeń, za wyjątkiem

wody z 1 obiektu (1 szpital). W nadzorowanym szpitalu (Świętokrzyskie Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze) w 2 próbkach ciepłej wody, stwierdzono ponadnormatywną obecność bakterii Legionella sp. - „średnie" skażenie ciepłej wody w instalacji wewnętrznej ciepłej wody. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich wydał ogółem **1 decyzję administracyjną** (szpital), nakazującą bezzwłoczne podjęcie działań naprawczych polegających na doprowadzeniu jakości wody ciepłej użytkowej w instalacjach wewnętrznych do wartości zgodnych z rozporządzeniem.

W wyniku badań jakości ciepłej wody użytkowej wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej przez właścicieli obiektów, stwierdzono, że jakość wody ciepłej spełnia wymagania sanitarne.

Kwestię bardzo istotną dla stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu koneckiego stanowi zabezpieczenie awaryjnych źródeł zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub zapasu wody na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych.

Zabezpieczenie awaryjne w razie skażenia mikrobiologicznego wody lub awarii ujęć na terenie powiatu koneckiego, ze względu na brak studni publicznych oraz zbyt małą ilość cystern i innych zbiorników magazynujących wodę w środkach transportu w dalszym ciągu jest niezadowalające pomimo pewnej poprawy w tym zakresie tj. wyposażenia części przedsiębiorstw wodociągowych w atestowane zbiorniki przeznaczone do kontaktu z żywnością i wodą pitną, umożliwiające dowóz wody na wypadek konieczności zapewnienia mieszkańcom zastępczego zaopatrzenia w wodę do spożycia.

III. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego było uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- wniosków dotyczących konieczności wykonania raportu oddziaływania inwestycji na środowisko i jego zakresu,
- przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- przystąpienia do użytkowania przedsięwzięcia,
- uzgadnianie i opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W 2020 r. Nadzór Zapobiegawczy zajął **122 stanowiska**, których celem było zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w obiektach na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania, oraz wydał **13 decyzji płatniczych** i przeprowadził **13 kontroli.**

Wydano w I instancji 1 decyzję merytoryczną.

Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii przez Nadzór Zapobiegawczy w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2020:

- Liczba zajętych stanowisk dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
  - uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – **3**,
  - opinie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – **4**,
- Liczba zajętych stanowisk dotyczących oceny oddziaływania na środowisko:
  - opinia codo potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – **7,**
  - wydane opinie w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – **27,**
  - wydane opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – **8,**
- Uzgodnienie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – **52,**
- Liczba zajętych stanowisk dotyczących uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego – **8**,
- Liczba zajętych stanowisk dotyczących innych spraw – **13.**

IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk

Bieżący nadzór sanitarny Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad obiektami użyteczności publicznej dotyczy różnorodnych obiektów, są to między innymi: kąpieliska, baseny kąpielowe, ustępy publiczne, obiekty pomocy społecznej, hotele i inne obiekty hotelarskie, obiekty wczasowo – turystyczne, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, cmentarze, zakłady pogrzebowe, prosektoria i inne obiekty, co powoduje zróżnicowanie wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego osobom z nich korzystającym.

W roku 2020 na **292 obiekty użyteczności publicznej** ujęte w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich skontrolowano **123 obiekty**, przeprowadzono w nich **128 kontroli sanitarnych**, dodatkowo przeprowadzono **16 kontroli innych obiektów** (nie ujętych w ewidencji: ekshumacje, samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, samochody do przewozu chorych, ustępy ogólnodostępne) oraz **1 kontrolę jakości wody z kąpieliska.**

Powyższa liczba nie uwzględnia kontroli urządzeń wodnych (wodociągów) i podmiotów leczniczych.

W sezonie letnim 2020 r. na terenie powiatu koneckiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nadzorem objął **1 kąpielisko w Sielpi Wielkiej** na zbiorniku wodnym w Sielpi o długości linii brzegowej 50 m.

Organizator kąpieliska – **Ośrodek Sportu i Rekreacji m. Końskie Sp. z o. o. w likwidacji z siedzibą w Końskich ul. kpt. Stoińskiego 3**, podejmował właściwe środki zarządzania oraz sprawowania nadzoru nad jakością wody w kąpielisku, poprzez uzgodnienie z PPIS w Końskich harmonogramu pobierania próbek wody z kąpieliska, który zrealizowano zgodnie z ustaleniami; oznakowanie kąpieliska tablicami informacyjnymi; systematyczne, wizualne nadzorowanie wody w kąpielisku; badanie próbek wody z kąpieliska w laboratorium PIS w Skarżysku – Kamiennej i przekazywanie wyników badań PPIS w Końskich, celem dokonania bieżącej oceny jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na podstawie wyników badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej (przed sezonem **w ramach kontroli urzędowej** pobrano do badania **1 próbkę wody**) i wewnętrznej (w sezonie **w ramach kontroli wewnętrznej** pobrano do badania **3 próbki wody**) z kąpieliska w Sielpi, dokonał **4 bieżące oceny jakości wody** i **1 sezonową ocenę jakości wody** stwierdzając **przydatność wody do kąpieli**. Nie zanotowano wystąpienia krótkotrwałych zanieczyszczeń ani sytuacji wyjątkowych będących wydarzeniem lub splotem wydarzeń mających wpływ na jakość wody w kąpielisku.

Stan sanitarny zbiornika w Sielpi i jego otoczenia nie budził zastrzeżeń.

W nadzorowanym kąpielisku **jakość wody odpowiadała wymaganiom**, PPIS w Końskich informował na bieżąco o jakości wody w kąpielisku poprzez zainteresowany urząd i instytucje oraz środki masowego przekazu.

W sezonie letnim 2020 r. kąpielisko wyposażono w 4 sanitariaty kontenerowe, skanalizowane.

Ponadto na przystanku rowerowym Green Velo znajdującym się w lasku przy plaży naprzeciwko parkingu strzeżonego jest 1 sanitariat skanalizowany, pozostałą infrastrukturę przystanku stanowią: parking dla rowerów, miejsce odpoczynku dla rowerzystów (zadaszona wiata, stolik, ławki) nawierzchnia przystanku utwardzona kostką brukową.

Przed sezonem letnim 2020 r. zakończono II etap prac związanych z rewitalizacją zbiornika wodnego oraz terenu plaży i kąpieliska w Sielpi, zrealizowano następujące zamierzenia tj.:

- przeprowadzono oczyszczanie i odmulanie czaszy zbiornika wodnego, drenowanie i osuszanie dna, formowanie skarp wokół zbiornika, formowanie plaż, powiększono powierzchnię plaż (nawieziono świeży piach w ilości 6 tys m2), wybudowano 2 pomosty w obrębie czaszy zbiornika, umocniono zachodni brzeg zbiornika (narzut kamienny), wybudowano drewniane ścieżki spacerowe w tym ścieżki przyrodnicze w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika, budowa instalacji oświetlenia zewnętrznego na potrzeby ścieżek i pomostów spacerowych, zakończono prace przy kanalizacji deszczowej.

W sezonie letnim 2020 r. na terenie powiatu koneckiego funkcjonowały **2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli w Radoszycach**.

W sezonie letnim 2020 r. na zbiorniku retencyjnym Radoszyce utworzono dwa miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli pod nazwą:

- „Plaża nr 1" – długość linii brzegowej 150m od strony zachodniej zbiornika,
- „Plaża nr 2" – długość linii brzegowej 177m od strony północnej zbiornika,

Czas trwania sezonu kąpielowego w miejscach wykorzystywanym okazjonalnie do kąpieli na zbiorniku retencyjnym Radoszyce:

- "Plaża nr 1", trwał od 02.07.2020r. do 31.07.2020r;
- "Plaża nr 2", trwał od 01.08.2020r. do 30.08.2020r

Organizator MOWDK – Gmina Radoszyce, w sezonie letnim 2020 r. prowadził kontrolę wewnętrzną jakości wody w miejscach wykorzystywanych do kąpieli wg harmonogramu pobierania próbek wody uzgodnionego z PPIS w Końskich, z częstotliwością określoną w art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2020r. poz., 310 z późn. zmianami), tj. **nie wcześniej niż 10 dni przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz nie mniej niż 1 próbki w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania MOWDK**,

systematycznie, wizualnie monitorował wodę w pod kątem występowania zanieczyszczeń niekorzystne wpływających na jej jakość i stanowiących zagrożenie dla zdrowia kąpiących się osób, za prowadzenie przedmiotowych czynności w trakcie sezonu odpowiedzialnymi byli ratownicy. **Pobrano ogółem 4 próbki wody z przedmiotowych miejsc do kąpieli.**

Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne MOWDK.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych próbek wody pobranych **w ramach kontroli** wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę, wydał **4 bieżące oceny jakości wody** stwierdzające przydatność wody do kąpieli, komunikaty na bieżąco przekazywano do wiadomości zarządcy oraz jednostkom samorządowym i Komendantowi Komisariatu Policji.

W sezonie letnim 2020 obiekty funkcjonowały zgodnie z zaleceniami NIZP-PZH dla kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce.

W sezonie letnim 2020 r. podobnie jak w okresie wcześniejszym nie uruchomiono miejsca wykorzystywanego do kąpieli w Stąporkowie przy ul. Miłej.

V. Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza

Końskich nadzoruje **164 podmioty wykonujące działalność leczniczą**, w tym: **41 podmiotów leczniczych** – 2 szpitale, 3 inne niż szpitale, 36 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria, medyczne laboratoria diagnostyczne, inne) oraz **123 praktyki zawodowe** prowadzące działalność leczniczą.

W 2020 r. skontrolowano ogółem przez przedstawicieli PPIS w Końskich 10 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym 3 podmioty lecznicze, 7 praktyk zawodowych prowadzących działalność leczniczą.

W roku sprawozdawczym ogółem przeprowadzono 12 kontroli podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza, w tym: 5 podmiotów leczniczych i 7 praktyk zawodowych prowadzących działalność leczniczą.

Decyzji administracyjnych nie wydano, zaleceń nie udzielono.

W skontrolowanych obiektach poddawano ocenie między innymi stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, dezynfekcję i sterylizację narzędzi i sprzętu medycznego, postępowanie z odpadami medycznymi w miejscach ich wytwarzania oraz czasowego gromadzenia, postępowanie z odpadami komunalnymi, postępowanie z bielizną czystą i brudną, opracowanie i zastosowanie procedur medycznych.

Zaopatrzenie w sprzęt jednorazowy, środki dezynfekcyjne i czystościowe oraz sprzęt niezbędny do utrzymania czystości w nadzorowanych podmiotach jest prawidłowe.

Naruszenia wymagań sanitarno – higienicznych w zakresie utrzymania czystości i porządku nie stwierdzono.

Dostępność i użycie środków ochrony osobistej personelu jest odpowiednie do zagrożenia. Sprzęt wielorazowego użytku wyjaławiany jest w autoklawach.

Podmioty lecznicze posiadają opracowane i wdrożone procedury medyczne, mające na celu minimalizację zakażeń.

Zaopatrzenie placówek leczniczych w środki dezynfekcyjne, w zakresie ilości i asortymentu jest wystarczające.

VI. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy zajmuje się ochroną zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwości występujących w środowisku pracy w celu zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych, poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie przestrzegania przepisów higieny i warunków środowiska pracy.

W ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdowało się 494 zakłady pracy, w których było zatrudnionych 8499 pracowników. Większość objętych ewidencją podmiotów to firmy zatrudniające do 50 pracowników – 456 firmy, co stanowi 92% wszystkich nadzorowanych zakładów.

W zakładach pracy powiatu koneckiego 72 osoby (1,2 %) pracowały w przekroczeniach NDS i NDN czynników szkodliwych w 12 zakładach. (w 2019r. odpowiednio: 481 zakłady zatrudniające 8498 pracowników, 219 osoby (2,6%) pracowały w przekroczeniach NDS i NDN w 29 zakładach).

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 10 decyzji merytorycznych (23 nakazy), 10 decyzji płatniczych (w 2019 r. odpowiednio 13 decyzji merytorycznych, 11 płatniczych).

Przeprowadzono 7 **kontroli** w ramach **nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi oraz prekursorami.**

Wydano 2 decyzje w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi.

Przeprowadzono **15 kontroli** w ramach **nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3** .

Przeprowadzono **30 kontroli** w ramach **nadzoru nad produktami biobójczymi.**

Wydano 1 decyzję wstrzymującą udostępnianie na rynku produktu biobójczego.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących **szkodliwych czynników biologicznych** przeprowadzono ogółem **13 kontroli** w **13 zakładach pracy** (nadleśnictwa, przemysł spożywczy, zakłady opieki zdrowotnej, zakłady gospodarki komunalnej, oczyszczalnie ścieków, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne). Nie wydano decyzji.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących **szkodliwych czynników rakotwórczych i mutagennych** przeprowadzono **1 kontrolę** w **1 zakładzie**. Nie wydano decyzji.

Sekcja prowadzi **elektroniczną bazę danych informacji o czynnikach rakotwórczych** występujących w środowisku pracy i przesyła do centralnego rejestru czynników rakotwórczych w Łodzi.

W 2020 r. do PPIS w Końskich **25 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych**, wydano **22 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej** oraz **3 decyzje o braku podstaw**

do stwierdzenia choroby zawodowej (w 2019r. odpowiednio wpłynęło 36 zgłoszenia, wydano 24 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 6 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej).

Najczęściej stwierdzane w latach 2018 - 2020 choroby zawodowe to: pylice płuc, borelioza, przewlekle choroby narządu głosu, przewlekłe choroby układu ruchu, zespół wibracyjny, zespół cieśni w obrębie nadgarstka.

Stwierdzone w roku 2020 choroby zawodowe to: **pylice płuc (21 przypadków co stanowi 95% przypadków), borelioza (1 przypadek, co stanowi 5%).**

Współpracowano z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach w zakresie chorób zawodowych oraz narażenia pracowników na pyły o działaniu zwłókniającym.

VII. Działania w zakresie zmniejszenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez nowe narkotyki (tzw. „dopalacze")

W myśl *art. 4 pkt 11a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 2050)*, **„nowa substancja psychoaktywna"** oznacza każdą substancję lub grupy substancji pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w formie czystej lub w formie preparatu działającą na ośrodkowy układ nerwowy, inną niż substancja psychotropowa i środek odurzający, stwarzającą zgodnie z rekomendacją Zespołu do spraw oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych, o której mowa w *art. 18b ust. 1 pkt 3*, zagrożenia dla zdrowia lub zagrożenia społeczne porównywalne do zagrożeń stwarzanych przez substancję psychotropową lub środek odurzający, lub które naśladują działanie tych substancji, określoną w przepisach wydanych na podstawie *art. 44f pkt 3* ww. ustawy.

Na terenie powiatu koneckiego w 2020 roku nie funkcjonowały rozpoznane podmioty w zakresie wprowadzania do obrotu i produkcji nowych narkotyków.

W ramach monitoringu obecności na rynku nowych narkotyków w ubiegłym roku podczas przeprowadzania bieżących kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów, które mogłyby być *„dopalaczami"*.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich z uwagi na brak funkcjonujących oraz podejrzanych podmiotów gospodarczych o produkcję lub wprowadzanie do obrotu nowych substancji psychoaktywnych nie prowadził wspólnych kontroli z Policją lub Służbą Celną, jak również nie przejmował spraw w powyższym zakresie.

W 2020 roku współpracowano z Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym w Końskich w zakresie zgłaszania przypadków zatrucia *„dopalaczami"*.

W 2020r. zgłoszono **2 przypadki zatruć dopalaczami.** Byli to: mężczyzna w wieku 21 lat i kobieta w wieku 22 lat (porównywalnie w roku 2019 było 9 zatrucia: 8 mężczyzna w wieku 17-58 lata i 1 kobiety w wieku 17 lat). Przeważnie były to zgłoszenia bez wskazania nazwy substancji zastępczej podanej jako przyczyny zatrucia. Meldunki przekazywano w terminach miesięcznych do ŚPWIS oraz umieszczano na bieżąco w systemie SMIOD - System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych.

VIII. Nadzór nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2020 r. **skontrolowano 25 stałych placówek nauczania i wychowania oraz 44 placówki wypoczynku letniego i zimowego. Przeprowadzono w nich łącznie 80 kontroli.**

Wydano 1 decyzję na poprawę stanu sanitarno-technicznego dla 1 obiektu (zespół szkół), dotyczącą zapewnienia ogrodzenia terenu szkoły z prawej strony posesji. Zarządzenie zostało wykonane.

Ponadto wydano: **3** decyzje zmieniające termin wykonania zarządzeń, **1** decyzję płatniczą, **1** decyzję o umorzeniu postępowania (szkoła, której dotyczyły zarządzenia została przeniesiona do nowego budynku).

W roku 2020 **zakończono 5 postępowań administracyjnych**, w tym jedno wszczęte w bieżącym roku oraz 4 z lat ubiegłych. Obecnie toczą się 2 postępowania wszczęte przez PPIS w Końskich przed 2020 rokiem oraz 4 postępowania wszczęte przez ŚPWIS i dotyczą obiektów, których organem prowadzącym jest Powiat Konecki, przekazanych w 2020r. zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pod nadzór PSSE Końskie.

Przeprowadzono **68 badań w 12 placówkach, dotyczących higienicznej oceny warunków pracy uczniów, tj. ocen tygodniowych rozkładów lekcyjnych**. Nie stwierdzono niezgodności planu lekcji z zasadami higieny.

Nie przeprowadzono oceny dostosowania stanowisk pracy do wzrostu ucznia w żadnej placówce oświatowo-wychowawczej.

W 2020 roku do PPIS w Końskich wpłynęły 2 interwencje:

1. Interwencja od Rady Rodziców dotycząca nieodpowiedniego stanu technicznego transformatora, znajdującego się na placu szkolnym. Przeprowadzona kontrola sanitarna potwierdziła zasadność przedmiotowej interwencji. Wydano decyzję administracyjną dotyczącą zapewnienia ogrodzenia całego terenu wokół szkoły; postępowanie zakończono w roku sprawozdawczym, decyzja została wykonana.

2. Anonimowa interwencja przesłana drogą mailową dotycząca braku środków dezynfekujących oraz braku możliwości mycia rąk („woda zakręcana, krany zatkane") w szkole podstawowej. W wyniku przeprowadzonej kontroli sanitarnej nie stwierdzono ww. nieprawidłowości (środki myjące dostępne w toaletach, środki dezynfekujące dostępne w salach lekcyjnych i ciągach komunikacyjnych; ciepła i zimna woda zapewniona przy każdej umywalce).

W 2020 roku wydawane były opinie dla szkół o czasowym zawieszeniu zajęć i przejściu w tryb pracy zdalnej spowodowane wystąpieniem zakażeń wirusem SARS-CoV-2, wywołującym chorobę COVID-19 wśród personelu i uczniów na terenie placówek oświatowo-

wychowawczych. **W okresie od 1 września do 9 listopada 2020 roku** opinie wydawane były w formie papierowej lub ustnej, **łącznie wydano 16 opinii**, w tym: **10 pozytywnych** (wyrażających zgodę na przejście w tryb pracy zdalnej części lub całej placówki) i **6 negatywnych**. Wydano 1 pozytywną opinie dla przedszkola, 9 pozytywnych opinii dla szkół oraz 1 negatywną opinię dla żłobka, 1 dla przedszkola i 4 dla szkół.

W placówkach nauczania i wychowania oraz wypoczynku stwierdza się, że zdecydowana większość placówek zapewnia uczniom/podopiecznym bezpieczne i higieniczne warunki. Stwierdza się dalszą **poprawę w zakresie:** wymiany umeblowania i doposażenia placówek w certyfikaty; poprawy oznakowania i dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów; zapewnienia środków higieny w sanitariatach; zapewnienia warunków do prowadzenia zajęć z WF, przeprowadzania termomodernizacji budynków; podnoszenia świadomości organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku.

Stwierdzone problemy w placówkach nauczania i wychowania

Nadal istniejącym **problemem jest brak opieki medycznej (pielęgniarki)** szczególnie w przedszkolach i szkołach na wsiach. We wszystkich placówkach **brak jest opieki lekarza i lekarza stomatologa. Brak gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej. W żadnym skontrolowanym przedszkolu nie zapewniono opieki medycznej.**

Na 12 skontrolowanych szkół 5 posiadało urządzone gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w 7 zapewniono pomieszczenia zastępcze na terenie placówki.

Występuje **zwiększone zagęszczenie** w szkołach podstawowych w związku z wydłużeniem nauki w szkołach podstawowych do 8 lat.

Dożywianie prowadzone jest głównie w szkołach podstawowych w formie obiadów jednodaniowych przygotowywanych na miejscu lub dostarczanych w formie cateringu; niewielki odsetek szkół oferuje obiady dwudaniowe. Nadal można zaobserwować małe zainteresowanie uczniów obiadami pełnopłatnymi. Tylko dwie szkoły organizują śniadania szkolne, natomiast napoje wydawane są w ramach programu „Nowy program dla szkół- warzywa, owoce i produkt mleczny" dla uczniów klas I-V szkół podstawowych.

Brak wystarczającej infrastruktury do zajęć wf szczególnie w szkołach wiejskich. W wielu szkołach zajęcia z wf prowadzone są na korytarzach.

Występują **braki wentylacji mechanicznej** w sanitariatach dla dzieci.

W dalszym ciągu istnieje mała ilość placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

IX. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i produktów kosmetycznych

W 2020 r. z **921 obiektów** (w tym 6 obiektów przekazanych z dniem 15.03.2020r. przez Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, dla których powiat jest organem założycielskim lub prowadzącym) **objętych nadzorem znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich skontrolowano 178 obiektów, tj.: 19,33%.**

Kontrolą objęto zakłady produkcyjne, zakłady obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu żywności oraz miejsca obrotu produktów kosmetycznych jak również produkcję pierwotną.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono łącznie **226 kontroli** i **rekontroli sanitarnych**,
- wydano **172 decyzje administracyjne**,
- nałożono **11 mandatów karnych na łączna kwotę 4300 zł.**

Najczęściej **stwierdzone nieprawidłowości** w nadzorowanych obiektach w 2020 r.:

- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładu;
- brak kontroli wewnętrznej pełnionej przez przedsiębiorców branży spożywczej z zakresu Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej, tj.: monitorowania temperatur z urządzeń chłodniczych, brak opracowanych harmonogramów badania wyrobu gotowego; brak zapisów z procesów technologicznych (dot. obróbki termicznej np. potraw);
- dokumentacja HACCP nie dostosowana do profilu działalności,
- brak środków myjąco-dezynfekcyjnych do mycia rąk, sprzętu i powierzchni;
- zły stan higieniczny sprzętu i powierzchni,
- brak dokumentów (faktury, HDI) identyfikujących środki spożywcze znajdujące się w sprzedaży,
- brak zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych do mycia drobnego sprzętu (deski, noże), brak bieżącej ciepłej wody.

Przekazano 1 wniosek do WSSE w Kielcach o ukaranie w związku z tym, iż podmiot gospodarczy świadczący usługi cateringowe nie złożył do PPIS w Końskich wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Działania podejmowane w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia i produktów kosmetycznych:

- W ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) w związku z 73 powiadomieniami alarmowymi oraz 65 powiadomieniami informacyjnymi (brak powiadomień news w 2020r.), wycofano z rynku niebezpieczne produkty.
- Wykonano 89 pomiarów temperatur w zakresie kontroli zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.
- Dokonano w 4 zakładach 6 pomiarów jakości tłuszczów smażalniczych za pomocą testu jakości tłuszczów do głębokiego smażenia. Pobrano 3 próbki tłuszczu smażalniczego w kierunku zawartości związków polarnych, próbki niekwestionowane.
- Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych zakwestionowano i **wycofano z obrotu środki spożywcze na łączną kwotę: 1959,56 zł**, w tym:
  - środki spożywcze nieoznakowane – na kwotę: 628,68 zł,
  - środki spożywcze niewłaściwej jakości zdrowotnej – na kwotę: 642,80 zł,
  - środki spożywcze wycofane w systemie RASFF – na kwotę: 688,08 zł.
- Wykonano **13 ocen teoretycznych sposobów żywienia w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętych, w tym 11 dekadowych i 3 oceny dekadowe w oparciu o program komputerowy "WIKT 4, w tym 1 ocena laboratoryjna całodziennego wyżywienia - pobór posiłków z całego dnia - dieta podstawowa w szpitalu.**
- Ocenione jadłospisy w 7 **przypadkach budziły zastrzeżenia**, w tym 5 jadłospisów w przedszkolach, 1 jadłospis w szkole oraz 1 jadłospis w szpitalu. Stwierdzone błędy w jadłospisach w przedszkolach i szkole stanowiły wskazówki do poprawy planowanych jadłospisów w zakresie przestrzegania *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży z tych jednostkach*. Oceny jadłospisów wraz z zaleceniami przekazywane są do placówek oświatowo-wychowawczych. W sytuacji bardzo złej oceny przekazywane są informacje do organu założycielskiego placówki oświatowo-wychowawczej. W roku 2020 nie przekazywano informacji dot. złego sposobu żywienia w przedszkolach/szkołach do organu założycielskiego jakim jest Burmistrz Miasta i Gminy Końskie.

W ramach **nadzoru nad suplementami diety** przeprowadzono **4 kontrole tematyczne (w sklepach i aptekach), skontrolowano** i **oceniono 5 preparatów** pod względem prawidłowości stosowania przez przedsiębiorców oznakowania.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Ponadto podczas **oceny znakowania 2 suplementów diety oferowanych do sprzedaży za pośrednictwem stron internetowych stwierdzono nieprawidłowości.** Kontrola strony internetowej apteki znajdującej się na terenie powiatu koneckiego wykazała, iż w opisie oferowanego suplementu diety znajdują się nieprawidłowe treści o charakterze medycznym oraz oceniono że zawartość witaminy B_{12} w ww. suplemencie diety przekracza maksymalną ilość w zalecanej dziennej porcji (*co jest niezgodne* z *Uchwałą nr 14/2019 Zespołu do Spraw*

Suplementów Diety z dnia 25 października 2019r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej maksymalnej dawki kobalaminy (witaminy B_{12}) w zalecanej dziennej porcji w suplementach diety). Podczas oceny drugiego suplementu diety stwierdzono, że postępowanie Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie tego środka spożywczego nie zostało zakończone. W związku z powyższym PPIS w Końskich skierował pisma do PPIS nadzorujących producentów ww. suplementów diety z prośbą o wyjaśnienia dotyczące prowadzonego postępowania wobec ww. środków spożywczych.

W roku sprawozdawczym 2020r. **pobrano do badania chemicznego** w ramach urzędowej kontroli i monitoringu **2 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością** w kierunku organoleptyki oraz w kierunku migracji PAAs - próbki niekwestionowane.

W ramach urzędowej kontroli i monitoringu **pobrano do badania fizyko-chemicznego i mikrobiologicznego** ogółem **151 próbek.** Nie pobierano próbek kosmetyków. Pobrane próby niekwestionowane.

W 2020r. na terenie powiatu koneckiego w zakresie wzmożonego nadzoru nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego w obiektach żywnościowo-żywieniowych zlokalizowanych na targowiskach i bazarach pod kątem możliwości nielegalnego wprowadzania do obrotu mięsa w związku z poważną sytuacją związaną z możliwością niekontrolowanego rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń przez nielegalne wprowadzanie do obrotu mięsa i produktów z mięsa wieprzowego i dzików, skontrolowano następujące obiekty:

- 1 kiosk mięsny oraz 4 specjalistyczne środki transportu znajdujące się na Placu Targowym w Końskich (kontrole przeprowadzono przy współudziale przedstawicieli Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Końskich),
- 23 obiekty żywienia zbiorowego,
- 15 sklepów spożywczych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w w/w zakresie:

- brak identyfikowalności wyrobów mięsno-wędliniarskich (tj.: brak etykiet, dokumentu potwierdzającego zakup mięsa, braku HDI),
- brak wydzielonego, oznakowanego pojemnika na odpady kategorii 3,
- brak procedury dotyczącej zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
- brak do wglądu umowy z zakładem utylizacyjnym,
- brak wody bieżącej,
- niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny,
- brak środka do dezynfekcji powierzchni,
- niewłaściwy stan higieniczny wózków klientowskich,

- pieczywo półcukiernicze niezabezpieczone przed wtórnym zanieczyszczeniem,
- regały o porowatej powierzchni, trudno zmywalnej, utrudniają utrzymanie ich w czystości,
- brak monitoringu krytycznego punktu kontrolnego,
- dokumentacja HACCP nie dostosowana do profilu działalności,
- brak higienicznych warunków sprzedaży ze względu na niewłaściwy ubiór (ekspedientka na fartuch ochronny założyła sweter),
- brak zapisów z punktów kontrolnych (CP) oraz kart kontroli wewnętrznej zgodnie z dokumentacją GHP/GMP,
- brak przygotowania merytorycznego ekspedientki, która nie przestrzega procedur w dokumentacji GHP/GMP, rejestr szkoleń nie prowadzony na bieżąco,
- w zmywalni naczyń stołowych stwierdzono młynek koloidalny.

Podczas ww. kontroli za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 5 mandatów na kwotę 1600zł, ponadto wydano 2 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności w zakresie zapewnienia wody oraz zakazującą sprzedaży rozważonych z opakowań zbiorczych i zapakowanych w sklepie ryb mrożonych i paluszków rybnych mrożonych oraz sprzedaży pokrojonych, rozważonych i zapakowanych w sklepie serów żółtych oraz w zakresie dostosowania dokumentacji HACCP do profilu działalności i doprowadzenia do należytego stanu techniczno-sanitarnego regałów na sali sprzedaży.

W 2020 r. do PSSE w Końskich wpłynęło **19 interwencji konsumentów.** Przeprowadzone w obiektach kontrole potwierdziły zasadność 6 wniesionych interwencji, 2 interwencje potwierdziły się częściowo, 9 interwencji okazało się bezzasadnych. 2 interwencje konsumentów nie zostały rozpatrzone w związku z zamkniętymi lokalami. Ponadto 1 interwencję przesłano do załatwienia wg kompetencji.

Interwencje potwierdzone - 6 (4 sklepy spożywcze, 1 stoisko z przyprawami, 1 apteka), dotyczyły:

- nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie sprzedaży mięsa i wędlin, ryb, braku segregacji asortymentowej w chłodni;
- trwającego remontu w sklepie w godzinach pracy (zaplecza magazynowego) i związanych z tym niedogodności dla personelu;
- braku zachowania warunków higienicznych przez pracownika przyjmującego dostawę pieczywa w godzinach rannych do sklepu;
- nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych w zakresie sprzedaży przypraw luzem na wagę tj.: pojemniki z przyprawami nie zabezpieczone przed wtórnym zanieczyszczeniem od strony klienta (przedmiotową interwencję przekazano ponadto zgodnie z kompetencjami do PSSE właściwej na miejsce prowadzenia działalności przez obiekt);

- wprowadzania przez przedsiębiorcę z powiatu koneckiego za pośrednictwem portalu internetowego suplementów diety zawierających w składzie biotynę w dawkach niezgodnych z opinią wyrażoną w Uchwale nr 5/2016 Zespołu ds. Suplementów Diety z dnia 4.03.2016r.

Interwencje potwierdzone częściowo – 2 (1 zakład żywienia zbiorowego zamkniętego – DPS, 1 sklep spożywczy), dotyczyły:

- nieprawidłowości w zakresie wydawania posiłków dla pensjonariuszy oraz brak norm zachowania czystości w budynkach DPS;
- nieprawidłowych warunków higieniczno – sanitarnych w obiekcie w zakresie czystości, porządku, tj. porozrzucane produkty spożywcze między regałami, często psujące się lodówki i zamrażarki zwłaszcza w okresie letnim (wyciekająca woda na sklep), roztopione lody w zamrażarkach i ponownie zamrażane, piece do wypiekania bułek, pizzy – brudne, skorodowane.

Interwencje niepotwierdzone – 9 (6 sklepów spożywczych, 1 apteka, 1 zakład żywienia zbiorowego otwartego – gastronomia, 1 targowica), dotyczyły:

- wprowadzania przez przedsiębiorcę z powiatu koneckiego za pośrednictwem portalu internetowego środka spożywczego zawierającego w składzie rożeniec górski w niedozwolonej dawce suplementu diety;
- nieprawidłowych warunków higienicznych w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego;
- niewłaściwej jakości mięsa w sklepie ogólnospożywczym;
- nieprzestrzegania przepisów przeciwepidemicznych w sklepach wielkopowierzchniowych w zakresie dot. ilości osób przebywających jednocześnie na sali sprzedaży;
- braku środków dezynfekcyjnych i rękawiczek jednorazowych na placu targowym;
- nieprzestrzegania podstawowych zasad higieny przez personel (3 sklepy), tj. brak rękawiczek jednorazowych i maseczek ochronnych;
-nieprzestrzegania przepisów przeciwepidemicznych przez klienta w sklepie ogólnospożywczym (brak maseczki ochronnej).

X. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna realizuje działania wynikające z Narodowego Programu Zdrowia oraz aktualnej oceny sytuacji epidemiologicznej i potrzeb środowiskowych. Realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe. W realizacji powyższych zadań współpracowano z organizacjami, instytucjami oraz placówkami szkolnymi, min:

- Samorząd lokalny – wspieranie inicjatyw prozdrowotnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- Przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe – realizacja programów prozdrowotnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej, inne inicjatywy dot. działania placówek oświatowo-wychowawczych (przekazywanie materiałów, poradnictwo i instruktaże, itp.);
- przy współorganizacji Koneckich Dni Profilaktyki, które ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną w tym roku się nie odbyły, uczestniczyło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Końskich, Komenda Powiatowa Policji, Komenda 13-5 Hufca Pracy w Końskich, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Końskich, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie (zorganizowano 4 narady).

W roku 2020 realizowano następujące programy krajowe i wojewódzkie:

1. „Trzymaj Formę!"
2. Program przedszkolnej edukacji antytytoniowej: „Czyste powietrze wokół nas"
3. Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych: „Nie pal przy mnie, proszę"
4. Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas IV szkoły podstawowej: „Bieg po zdrowie"
5. Program edukacji antytytoniowej dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej: „Znajdź właściwe rozwiązanie"
6. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
7. Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?"
8. Program „Podstępne WZW"
9. Program „Znamię! Znam je?"
10. Program „Wybierz życie - pierwszy krok"
11. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne"

Interwencje nieprogramowe

1. Akcja zimowa i letnia: „Zdrowe i Bezpieczne Wakacje 2020"

Ogółem w ramach ferii zimowych i okresu letniego działaniami objęto 1625 osób.

W ramach akcji zimowej przekazano 92 ulotki i broszury dla dzieci i młodzieży uczestniczących w obozach zimowych. 5 lutego 2020 r. w Zespole Szkół Specjalnych w Czarnieckiej Górze zorganizowano spotkanie edukacyjne na temat zdrowego odżywiania, profilaktyki antytytoniowej oraz bezpieczeństwa podczas ferii zimowych. Ponadto zwrócono szczególną uwagę na higienę osobistą, w szczególności higienę mycia rąk oraz środki ostrożności jakie należy zachować aby uniknąć zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 (60 uczestników).

W ramach akcji letniej - przygotowano i rozprowadzono materiały edukacyjne: poradnik „Zdrowe i bezpieczne wakacje", „Patent na bezpieczne wakacje" oraz ulotki, w których zamieszczono wiadomości dotyczące: HIV/AIDS, profilaktyki uzależnień (palenie tytoniu, alkoholizm, narkomania i dopalacze), opalania i promieniowania UV – 1280 sztuk (przekazano na kolonie, półkolonie i obozy). W tegorocznym okresie wakacyjnym na terenie powiatu koneckiego zorganizowano 40 kolonii, półkolonii i obozów, w których w sumie wzięło udział 1473 uczestników.

Materiały oświatowe skierowane były do dzieci i młodzieży wypoczywającej na terenie powiatu koneckiego, tj. w: Sielpii Wielkiej, Wiośnie, Małachowie, Błotnicy, Pile, Końskich, Rudzie Malenieckiej, zostały dostarczone na wszystkie wyżej wymienione kolonie, półkolonie i obozy dzięki współpracy pracowników sekcji PZiOZ, HDziM i HŻŻiPK.

2. Profilaktyka antytytoniowa

Profilaktyka antytytoniowa była w 2020 roku obecna w następujących działaniach prowadzonych przez PSSE Końskie:

- Zorganizowano i przeprowadzono spotkanie edukacyjne dot. profilaktyki antytytoniowej w Zespole Szkół Specjalnych w Czarnieckiej Górze. Podczas spotkania wykorzystano prezentację multimedialną, omawiano także skutki zdrowotne czynnego i biernego palenia tytoniu. W spotkaniu uczestniczyło 60 osób.
- Zorganizowano i przeprowadzono 2 spotkania edukacyjne dot. profilaktyki antytytoniowej w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 1 w Końskich. Podczas spotkań wykorzystano prezentację multimedialną, omawiano także skutki zdrowotne czynnego i biernego palenia tytoniu. W spotkaniach uczestniczyły 32 osoby, z czego 12 osób zbadało zawartość dwutlenku węgla w wydychanym powietrzu przy pomocy smokolyzera.

3. Profilaktyka nowotworów

W 2020 roku działania w ramach profilaktyki nowotworów skupiały się na dystrybucji materiałów edukacyjnych dla ogółu społeczeństwa (objęto nimi 1604 osoby). W pierwszym kwartale 2020 roku dystrybuowano do ZOZ-ów publikację: „Europejski kodeks walki z rakiem". W trzecim kwartale 2020 roku dystrybuowano do ZOZ-ów ulotki dotyczące profilaktyki chorób nowotworowych: rak szyjki macicy, rak piersi, rak jelita grubego, czerniak, jak zapobiegać chorobom nowowtworowym?, wpływ palenia papierosów na organizm człowieka.

4. Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych

Działania profilaktyczne miały na celu rozpowszechnienie podstawowych informacji wśród mieszkańców powiatu koneckiego o zagrożeniach związanych z nowymi środkami psychoaktywnymi pojawiającymi się na rynku narkotykowym (działaniami objęto ogółem 2017

osób). W ramach profilaktyki narkotyków i środków zastępczych zrealizowano min. następujące działania:

- Dystrybuowano ulotki do odbiorców: uczestników kolonii, półkolonii i obozów letnich (ogółem 1473 osoby);
- Rozesłano informacje do szkół podstawowych i ponadpodstawowych dot. Poradnika: "Nowe narkotyki – poradnik dla nauczycieli" opracowany w Głównym Inspektoracie Sanitarnym (45 odbiorców);
- Dystrybuowano do ZOZ-ów ulotki, broszury i plakaty w ramach kampanii społecznej: „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu!" (499 odbiorców).

5. Interwencje wynikające z aktualnej sytuacji epidemicznej

W 2020 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Końskich podjęli szereg działań w związku z profilaktyką chorób zakaźnych. Dystrybuowano ulotki dotyczące grypy do ośrodków zdrowia (ogółem 945 odbiorców). Dystrybuowano materiały edukacyjne dotyczące koronawirusa SARS-CoV-2 do placówek oświatowych, zakładów pracy; udzielano porad, przeprowadzono setki rozmów telefonicznych (ogółem 21259 odbiorców).

Podsumowanie

Państwowa Inspekcja Sanitarna działająca na terenie powiatu koneckiego w roku 2020 kontynuowała wykonywanie działań nadzorowanych określonych *ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.*

Realizacja przyjętych w 2020 roku głównych kierunków działania, służyła **zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu koneckiego** i była wynikiem przyjętych przez Polskę i Unię Europejską strategii w obszarze bezpieczeństwa zdrowotnego, jak również występujących zagrożeń.

W 2020 r. ze względu na ogłoszony stan epidemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV- 2 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich realizował działania w zakresie zapobiegania szerzeniu się wirusa, zwalczania koronawirusa SARS-CoV-2 powodującego chorobę COVID-19.

Przedstawiając dane dotyczące działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa na terenie powiatu koneckiego zrealizowanych w 2020 r. należy zwrócić szczególną uwagę na zaangażowanie pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w szerzenie wiedzy o czynnikach ryzyka, kształtowanie właściwych postaw prozdrowotnych, podnoszenie świadomości społeczeństwa o zagrożeniach zdrowotnych związanych m.in. z podróżami i sposobach zapobiegania tym zagrożeniom, tak istotne w dobie globalizacji zagrożeń i występowania światowych epidemii/pandemii, np. stanu epidemii w 2020 r. wywołanego zakażeniami koronowirusem SARS-CoV-2.

Skuteczna walka z koronawirusem SARS-CoV-2 jest możliwa dzięki przestrzeganiu podstawowych zasad postępowania związanych z bezpieczeństwem zdrowotnym obywateli (m.in. stosowanie środków ochronnych: osłona ust i nosa, rękawiczki jednorazowe lub dezynfekcja rąk, dystans społeczny).

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, że bezpieczeństwo sanitarne ludności powiatu koneckiego stoi na dobrym poziomie. Służby sanitarne obejmują działaniem różne dziedziny życia mieszkańców oraz współpracują z innymi jednostkami nadzorującymi. W wyniku działalności Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich wzrasta ponadto świadomość społeczeństwa odnośnie zagadnień sanitarno – epidemiologicznych. Działania nadzorowe prowadzone były równolegle z działaniami o charakterze profilaktyki inwestycyjnej oraz promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.